OPEN DEVELOPMENT INITIATIVE
AN EAST-WEST MANAGEMENT INSTITUTE PROJECT

CSDM

Phụ nữ kể chuyện

NHỮNG CÂU CHUYỆN VỀ DÂN TỘC MÌNH CỦA PHỤ NỮ THÁI - VIỆT NAM

2021

Trích dẫn
Sáng kiến phát triển mở, Phụ nữ kể chuyện - Tập 2- Những câu chuyện về dân tộc mình của phụ nữ Thái ở Việt Nam, 2021

@Sáng kiến phát triển mở. Được cấp phép theo giấy phép bản quyền mở phiên bản 4.0 Ghi công – Chia sẻ tương tự CC BY SA 4.0.

Biên tập
Nguyễn Thu Nga
Hoàng Đức Nguyên
Trần Thị Hoàng Anh

Thiết kế và trình bày
Nguyễn Thu Nga

Ảnh và lời
Câu lạc bộ Phụ nữ kể chuyện - xã Hạnh Sơn, thị xã Nghĩa Lộ, tỉnh Yên Bái, Việt Nam

Lời cảm ơn

Cuốn sách này không thể tạo thành nếu thiếu những người phụ nữ dân tộc Thái trẻ trung, năng động đã tận dụng công nghệ để tự hào và tâm huyết kể về cuộc sống và bản sắc dân tộc của mình. Cảm ơn các thành viên của câu lạc bộ phụ nữ kể chuyện đã chụp lại những khoảng khắc, chia sẻ những câu chuyện thật hay về văn hóa dân tộc Thái với chúng tôi và cho phép chúng tôi xuất bản những câu chuyện này.

Cảm ơn các nghệ nhân và dân làng - những người nắm giữ lịch sử, hiểu biết về văn hóa, phong tục, tập quán của dân tộc Thái. Những kiến thức này là nền tảng của tất cả các câu chuyện được kể ở đây và có mối liên hệ sâu sắc với vùng đất và địa điểm sinh sống, có cội rễ từ hệ thống tín ngưỡng tôn giáo của dân tộc Thái.

Lời cảm ơn chân thành xin được gửi tới Bà Lương Thị Trường và Ông Hoàng Đức Nguyên từ Trung tâm vì sự phát triển bền vững miền núi (CSDM), đã trực tiếp thực hiện các hoạt động tại cồng đồng. Dự án này cũng nhận được sự hỗ trợ và sự tạo điều kiện của Hội LHPN xã Hạnh Sơn, UBND xã Hạnh Sơn - thị xã Nghĩa Lộ và các cơ quan ban ngành liên quan tại thị xã Nghĩa Lộ, tỉnh Yên Bái.

Cảm ơn Sáng kiến phát triển mở Việt Nam đã hỗ trợ kỹ thuật và góp phần thúc đẩy thể hiện quyền tự do tôn giáo của các dân tộc thiểu số ở Việt Nam.

Lời mở đầu

Trước mắt bạn là cuốn sách ảnh về những câu chuyện đặc trưng về văn hoá của dân tộc Thái do những người phụ nữ dân tộc Thái đen ở xã Hạnh Sơn, thị xã Nghĩa Lộ, tỉnh Yên Bái dày công xây dựng. Thông qua lăng kính của người trong cuộc, những hình ảnh gần gũi trong đời sống hàng ngày của người Thái được chụp và viết lại bằng chính lời kể mộc mạc của những người phụ nữ. Đó là những câu chuyện bình dị, những bài giới thiệu về bữa ăn hàng ngày kèm gia vị đặc trưng; những tập quán đặc biệt của người phụ nữ như búi tóc cao, dùng khăn Piêu; những điệu múa, hát, chữ viết truyền thống đang được lưu truyền hay lễ hội cúng rừng. Tất cả những tri thức này là chất liệu tạo thành và định nghĩa nên dân tộc Thái thông qua nét văn hóa và tín ngưỡng vô cùng độc đáo ở tỉnh Yên Bái.

Chúng tôi hi vọng những câu chuyện này truyền cảm hứng về sự tự tin của người phụ nữ dân tộc thiểu số vốn rất khiêm nhường đứng lên nói về mình và những vai trò của mình trong cộng đồng, đồng thời khuyến khích những sáng kiến về việc tài liệu hóa và gìn giữ bản sắc văn hóa dân tộc của mỗi cộng đồng dân tộc thiểu số, thúc đẩy bình đẳng giới và trao quyền cho phụ nữ để họ trở thành những người làm chủ trong cộng đồng và cuộc sống của mình .

Mục lục

0 Tác giả

1 Sáu điệu xòe cổ

2 Lễ hội Xên Đông

3 Học và lưu giữ chữ Thái

4 Ẩm thực

5 Khăn Piêu

6 Đan lát truyền thống

7 Tẳng cẩu

8 Truyền dạy hát Thái

9 Quả còn

Tác giả

Mười hai người phụ nữ là những chị em người dân tộc Thái đen đến từ 10 bản thuộc xã Hạnh Sơn, thị xã Nghĩa Lộ, tỉnh Yên Bái, nhóm được hình thành với tinh thần tự nguyện, cùng mong muốn bảo vệ và lưu giữ văn hóa truyền thống của dân tộc Thái. Họ đã cùng nhau dệt nên những câu chuyện nhiều màu sắc này.

Với lợi thế là những người trẻ tuổi, nhanh nhẹn, các chị em đã nhanh chóng nắm bắt được ý tưởng, các công cụ và các ứng dụng trên điện thoại thông minh để tác nghiệp.

Chín câu chuyện ở các phần sau đây phản ánh một cách chân thực, sống động những hoạt động nổi bật nhất của dân tộc Thái đen bằng chính con mắt và lời kể của các chị em phụ nữ.

Trong dự án này, ngoài các câu chuyện dùng hình ảnh tự chụp, các chị em còn tạo nên các câu chuyện bằng video và dùng phần mềm Mapeo thiết lập bản đồ trên điện thoại để giám sát, định vị những vị trí quan trọng tại cộng đồng cần được bảo vệ như rừng cấm, nguồn nước và các di tích lịch sử của người Thái tại thị xã Nghĩa Lộ

Chị Lò Thị Nhiên
Chủ tịch Hội phụ nữ xã

Chị Đỗ Thị Mỹ Linh
Cán bộ Hội phụ nữ xã
Người yêu ẩm thực Thái

Chị Hà Thị Đoàn
Người yêu chữ Thái

Chị Đinh Thị Tom
Người truyền dạy những
điệu Khắp Thái

Chị Lường Thị Liêng
Người yêu những
điệu Xòe Thái

Chị Lục Thị Hân
Người yêu thích các
lễ hội Thái

Chị Lò Thị Thanh
Người yêu văn hóa Thái

Chị Hoàng Thị Thu
Người yêu phong tục Thái

Chị Lường Thị Luận
Người yêu văn hóa Thái

Chị Cầm Thị Mai
Người thích tìm hiểu về văn hóa
tâm linh dân tộc Thái

Chị Hoàng Thị Tươi
Người yêu thích văn nghệ

Chị Lò Thị Hương
Người yêu thích ẩm thực Thái

1 Sáu điệu xòe cổ

Sáu điệu xòe cổ của dân tộc Thái

Tác giả: Lường Thị Liêng, Lường Thị Luận, Lục Thị Hân, Đỗ Thị Mỹ Linh

Sáu điệu xòe cổ là nền tảng của những điệu múa khác của dân tộc Thái. Xòe cổ do phụ nữ Thái thể hiện trong những hoạt động lễ hội đông người như vào nhà mới, đám cưới, lễ, tết,... Xòe Thái dùng sự uyển chuyển của cổ tay, eo và bước chân của người phụ nữ. Nhạc nền cho các điệu xòe là sự kết hợp của các loại nhạc cụ cổ truyền của người Thái như khèn bè, mác hính (chuông), tằng bằng (gậy), trống,...Hiện nay, xòe Thái đang được các thành viên của Câu lạc bộ xã Hạnh Sơn truyền dạy cho học sinh trường tiểu học, THCS Hạnh Sơn với mong muốn duy trì và phổ biến xòe Thái cho các thế sau. Xòe Thái đang được UBND tỉnh Yên Bái trình UNESCO để bảo tồn văn hóa phi vật thể.

1. Điệu xòe Khắm khăn mơi lẩu

Để mời khách vào nhà - thể hiện nét văn hóa trong giao tiếp ứng xử người Thái.

2. Điệu xòe Khắm khen

Thể hiện sự đồng lòng của cộng đồng, khi gặp khó khăn hoạn nạn mọi người vẫn cùng nhau nhảy múa và cả khi gặp thử thách cộng đồng vẫn nắm chặt tay cùng nhau chung sức.

3. Điệu xòe Đổn hôn

Mang ý nghĩa cho dù cuộc sống có những lúc buồn vui nhưng vẫn có một niềm tin son sắt; cho dù vật đổi sao dời nhưng lòng người vẫn không bao giờ thay đổi.

4. Điệu xòe Phá xí

Biểu hiện tỉnh cảm của mỗi cá nhân trong cộng đồng, dù có chia xa 4 phương trời 10 phương đất thì vẫn cùng nhau hướng về nguồn cội, thể hiện sự đoàn kết của cộng đồng người Thái ở muôn nơi.

5. Điệu xòe Nhôm khăn

Thể hiện niềm vui của con người trước những thành quả lao động của mình, đồng thời thể hiện sự khéo léo của đôi bàn tay các thiếu nữ dân tộc Thái

6. Điệu xòe Ỏm lọm tốp mư

Thể hiện niềm hân hoan, sự thỏa mãn khi kết thúc mỗi cuộc vui, mọi người đã trao nhau tình cảm chân thành

Đội múa Thôn Bản Đường với rất nhiều hoạt động tích cực tại cộng đồng, đã giúp đỡ và tái hiện các điệu múa trong câu chuyện này!

2 Lễ hội Xên Đông

Lễ hội Xên Đông

Lễ hội Xên Đông của đồng bào dân tộc Thái tại xã Hạnh Sơn đã có từ hàng trăm năm trước. Đây là một trong những nghi lễ độc đáo, mang bản sắc dân tộc được lưu giữ qua nhiều đời nay. Lễ hội mang ý nghĩa tưởng nhớ tổ tiên, cảm tạ trời đất, cúng ma mường, ma bản, những người đã có công khai mường, tạo bản. Đồng thời là dịp người dân cầu xin các đấng siêu nhiên phù hộ cho người dân thóc lúa đầy bồ, con cháu khỏe mạnh và bảo vệ mùa màng. Lễ hội được Ủy ban nhân dân xã chủ trì tổ chức vào ngày 12 tháng 1 âm lịch hàng năm, cùng với sự tham gia của người dân.

Khu vực làm lễ được lựa chọn từ khi lễ hội Xên Đông được xã khôi phục vào năm 2004. Trước ngày làm lễ, khu vực này được dọn đẹp sạch sẽ.

Nhà làm lễ được dán giấy để trang trí. Giấy được cắt hình người tượng trưng cho quân lính bảo vệ.

Những người tham gia chuẩn bị cho buổi lễ là những người lớn tuổi, có hiểu biết về lễ cúng và các cán bộ xã.

Ngày làm lễ, lễ vật được mang đến gồm: Đầu trâu, một chân trước, một chân sau của trâu, đuôi, ba mâm cúng gồm thịt, lòng, tiết , gân, hoa quả, rượu, bánh chưng, một bát gạo, một bát muối, xôi, mía. Ngoài ra là vật lễ còn có áo của người đứng đầu xã, vòng tay bạc, vải trắng.

Lễ cúng do thầy cúng (thầy chính mặc áo đỏ, hai thầy phụ mặc áo đen) điều hành, sử dụng bài cúng riêng. Buổi lễ chính kéo dài trong vòng một tiếng đồng hồ trong buổi sáng. Kết thúc buổi lễ, đồ cúng được dùng để trả lễ cho thầy mo. Toàn bộ những người tham gia buổi lễ sẽ được mời về nhà người đứng đầu xã trả lễ cọp-sửa (trả áo) và liên hoan. Buổi chiều là phần hội, tổ chức các trò chơi dân gian mừng xuân (ném còn, đẩy gậy, múa xòe,...) thu hút đông đảo người dân trong và ngoài xã tham gia.

3

Học và lưu giữ chữ Thái

Học và lưu giữ chữ Thái

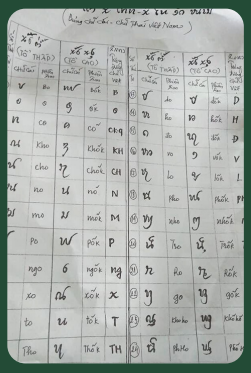
Tác giả: Hà Thị Đoàn

Từ xa xưa, người Thái là một trong số ít những dân tộc có chữ viết riêng, dùng để lưu lại và gìn giữ nhưng phong tục tập quán, tín ngưỡng, tâm linh, những bài khắp, bài cúng xên bản xên mường,... Ngày nay, chữ Thái đã được truyền dạy cho các thế hệ sau thông qua các câu lạc bộ và một số trường học. Chữ Thái có nhiều âm, vần và sự kết hợp giữa chữ cái và âm vần. Muốn học được chữ Thái, người học cần có sự kiên trì và niềm đam mê đối chữ viết của dân tộc mình.

Tủ sách chữ Thái được lưu giữ tại nhà nghệ nhân Lò Tuyên Dung

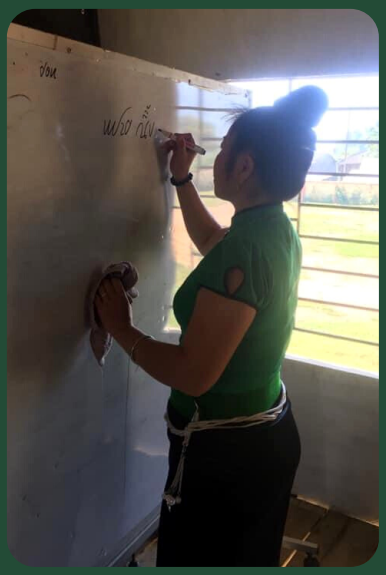
Bảng chữ cái in và viết tay của học viên

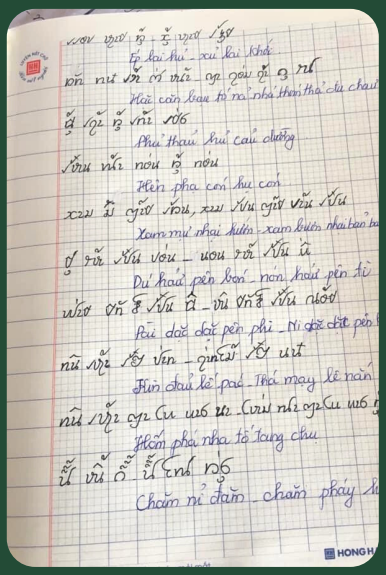
Nghệ nhân Lò Văn Biến và Lò Tuyên Dung là những người thầy rất tâm huyết với truyền dạy chữ Thái

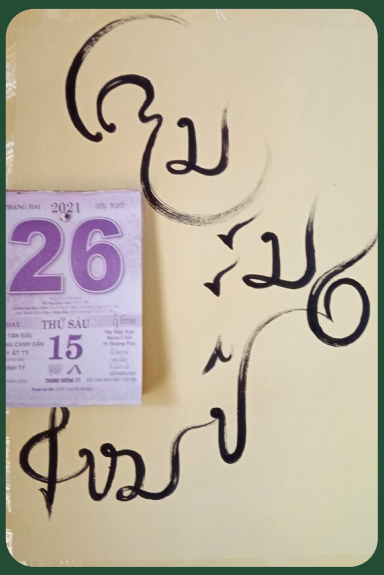
Các học viên của lớp chữ Thái do CLB phụ nữ xã Hạnh Sơn tổ chức bao gồm các em học sinh, các chị phụ nữ, các anh nam giới, thầy mo và rất nhiều người khác.

Học viên đang được kiểm tra trình độ để tốt nghiệp.

Vở viết song ngữ phiên âm của học viên

"Chúc mừng năm mới" bằng tiếng Thái viết theo kiểu thư pháp để tặng và treo trang trí

Buổi lễ tốt nghiệp của lớp học chữ Thái sau 3 tháng luyện và học.

4 Ẩm thực

Ẩm thực của người Thái

Tác giả : Đinh Thị Tom, Lò Thị Nhiên

Người Thái từ xa xưa đã có những món ăn riêng của dân tộc, sử dụng những gia vị đặc trưng. Những gia vị chủ yếu có vị cay, đắng như mắc khén, hành, tỏi, ớt và các loại rau thơm, hòa quyện hài hòa với nhau tạo thành những mõn ăn có mùi vị thơm ngon, không thể nào quên.

Pa ping tộp (cá nướng)

Nguyên liệu là các loại cá tươi như cá chép, cá rô. Gia vị gồm các loại rau thơm như rau thối (phắc nam), hành lá, húng, thì là, gừng, hành khô, ít, mắc khén,vv.

Các bước thực hiện:

Cá được làm sạch, mổ lưng, ướp gia vị. Các loại rau thơm băm nhỏ ướp cùng gia vị vừa đủ.

Cho các loại rau thơm vào bụng cá.

Gập đôi cá cho vào vỉ nướng (trước đây thường dùng cành tre vừa, chẻ đôi cho cá vào để nướng).

Cá đã được nướng chín.

Nhứa phặc phằm (thịt băm nướng)

Nguyên liệu gồm thịt lợn tươi (ba chỉ hoặc thịt vai) được băm vừa phải. Gia vị gồm: hạt xẻng, hành lá, ớt, mắm, muối, mì chính vừa đủ. Lá dong để gói thịt.

Các bước thực hiện:

Ướp các loại gia vị đã chuẩn bị với thịt băm.

Dùng lá dong gói thịt đã ướp

Thịt được gói trong lá dong, sau đó mang đi nướng bằng than củi

Thịt đã được nướng chín

5

Khăn Piêu

Khăn Piêu của phụ nữ dân tộc Thái

Tác giả: Lò Thị Nhiên
Nhân vật: Đinh Thị Tom, Lương Thị Liêng

Chiếc Khăn Piêu thể hiện sự khéo léo, tinh tế và sự chăm chỉ của phụ nữ Thái. Để làm ra một chiếc khăn Piêu có nhiều công đoạn bao gồm chọn tấm vải trắng dệt bằng bông để nhuộm chàm và thêu những nét hoa văn đặc trưng của người Thái. Khăn Piêu là tín vật để tặng người yêu hoặc làm quà cô dâu ra mắt gia đình chồng. Khăn Piêu thường ngày được dùng để đội đầu khi đi làm, quàng cổ khi mùa đông, làm đạo cụ để múa,...

Nguyên liệu làm khăn Piêu là vải bông trắng, sau đó được nhuộm chàm.

Vải bông trắng

Lá chàm

Nhuộm chàm

Sau đó, các chị em phụ nữ Thái thêu họa tiết trên khăn. Quá trình này phải mất từ hai đến ba tháng để làm ra một chiếc khăn Piêu hoàn chỉnh.

Những chiếc khăn Piêu với các họa tiết thêu khác nhau đã hoàn thành.

Khăn Piêu trong cuộc sống hàng ngày.

6

Đan lát truyền thống

Đan lát truyền thống của người Thái

Đan lát là nghề truyền thống của dân tộc Thái được truyền dạy qua nhiều thế hệ, tạo nên những vật dụng cho đời sống hàng ngày, chủ yếu dùng nguyên liệu tre và nứa. Để đồ dùng được lâu bền, người Thái cho những đồ đan song lên gác bếp, tre nứa sau khi chẻ chuẩn bị đan cũng cho lên gác bếp để khô và chắc một thời gian rồi mới đem xuống để đan. Với cách này, đồ dùng không bị mối, mọt ăn và có màu sắc vàng óng, có thể kết hợp hoa văn làm đẹp cho đồ dùng. Những hình ảnh dưới đây giới thiệu một số các đồ dùng đan lát thông dụng của người Thái:

Ông Lò Văn Xương - thôn Đình Cại - nghệ nhân đan lát đang ngồi đan trước sân nhà

Cóng khẩu (giỏ đựng cơm, xôi): Khi cơm/xôi chín cho vào cóng khẩu để giữ nóng và dẻo của xôi, tiện cầm khi đi nương rẫy.

Ca Xa (vợt dùng để xúc cá) dùng để lấy vía, khi nhà có người ốm đau, thầy mo sẽ lấy áo của người ốm cho vào ca xa mang ra ngoài vườn xúc vía về không cho đi lang thang.

Sày (nắn) dùng để bắt cá suối, tháo ruộng, dùng trang trí

Pế (cái Bề) dùng để đi nương, ruộng cắt cỏ hoặc mang các đồ vật nặng đi làm

Lếp (Ớp) dùng để đi nương, đi ruộng, đựng rau, cá, đồ dùng,...

Háp dùng vào ngày cưới, đựng cá sấy khô, kèm theo các sính lễ khác của nhà trai đi đón dâu.

Đồ dùng và tre nứa để đan lát được cho lên gác bếp để tăng độ bền và lên màu (gọi là giảng xá)

7

Tẳng cẩu

Tẳng cẩu - nét đẹp búi tóc của phụ nữ Thái đen

Tác giả: Lò Thị Nhiên, Hoàng Thị Thu, Cầm Thị Mai, Lò Thị Hương

Tẳng cẩu là tục búi tóc của người phụ nữ Thái đen đã có chồng. Lễ tẳng cẩu được thực hiện vào ngày cưới, cô dâu trước khi về nhà chồng được bà mai - do nhà chồng lựa chọn thực hiện búi tóc vào giờ lành tháng tốt. Tẳng cẩu thể hiện sự chung thủy của người phụ nữ đối với chồng, là một giao ước đối với cuộc sống hôn nhân. Phụ nữ trẻ ngày nay hòa nhập với cuộc sống hiện đại nên chỉ tẳng cẩu trong những ngày lễ, tết và những dịp quan trọng của gia đình dòng họ. Tẳng cẩu là nét đẹp độc đáo của người phụ nữ Thái, do đó nét văn hóa này cần được duy trì và phát huy ở thế hệ mai sau.

Thiếu nữ Thái chưa có chồng, thường để tóc xõa. Họ có thói quen để tóc dài mà không cắt tóc bao giờ.

Phụ nữ Thái dùng các nguyên liệu tự nhiên để chăm sóc tóc hàng ngày. Các loại lá thơm như lá bưởi, xả, dâm bụt, cỏ mần trầu được đun sôi với nước vo gạo để gội đầu. Tóc giả - cản trọng (tóc rối được xếp gom vào) - một phụ kiện để tẳng cầu cũng được ngâm trong nước lá để làm mềm tóc và giữ được lâu.

Các bước để Tẳng cẩu:

Chải tóc

Tạo dáng cẩu

Cuộn tóc

Sa cẩu và cài trâm

Để tẳng cẩu, cần có: cản trọng (1 phần tóc dài thẳng để cuộn, 1 phần để tôn búi cao bên trong); lưới giữ tóc và trâm cài tóc. Đầu tiên, tóc người phụ nữ được chải ngược lên đỉnh đầu bằng cách chải đi chải lại nhiều lần ra đằng trước để tóc vào nếp. Giữ chặt tóc và cuộn tóc giả vào, buộc chặt, dùng tóc giả cuộn vòng tròn thành búi tóc. Sau đó, cuộn tóc thật phủ lên tóc giả, tạo thành búi tròn. Dùng lưới để sa cẩu (trùm lên búi tóc) và tạo dáng cho búi tóc tròn đều, không bị rơi sợi tóc ra ngoài. Cuối cùng, cố định búi tóc bằng trâm đồng thời để trang trí. Trâm cài tóc thường là trang sức đính ước mà người chồng mua cho ngày cưới.

Đội múa phụ nữ thôn Bản Phiêng tẳng cẩu trong ngày hội Đại đoàn kết toàn dân tộc 2020

8 Truyền dạy hát Thái

Truyền dạy hát Thái

Tác giả: Đinh Thị Tom, Hà Thị Đoàn, Lò Thị Thanh, Hoàng Thị Tươi

Hát Thái hay còn gọi là "khắp Thái" là những điệu dân ca của người Thái được truyền dạy từ bao đời nay. Từ khi còn bé, tôi đã được nghe bà và các mẹ hát khắp, tôi cảm nhận được sự ngọt ngào, đi sâu vào lòng người, từ đó tôi rất yêu các điệu khắp Thái, rồi học và biết hát. Từ năm 2010, tôi được đi tham gia các hoạt động, các chương trình giao lưu, cuộc thi của tỉnh, huyện, xã tổ chức. Tôi còn được nghệ nhân Điêu Thị Xiêng truyền dạy nhiều làn điệu khắp như khắp hăn nê, hà ơi, nả lẩu, hát nôm,...Trong những năm gần đây, tôi thấy những điệu khắp Thái đã bị mai một đi rất nhiều. Tôi muốn được truyền dạy cho các con, cháu để gìn giữ nét văn hóa của người Thái ở Mường Lò.

Cuối 2018, tôi cùng bạn Nhiên thực hiện ý tưởng dạy khắp Thái cho các cháu trong lứa tuổi từ 10-15 ở thôn Bản Phiêng. Đây là lớp học đầu tiên về dạy hát Thái nên các cháu rất vui và háo hức đến học. Khi nghe các cháu học và hát, tôi cảm thấy rất xúc động và tự hào vì các làn điệu của dân tộc Thái được các cháu tiếp nhận tích cực và sẽ lưu truyền. Tôi được củng cố niềm tin và có động lực để tiếp tục công việc này.

Hiện nay, tôi mở lớp dạy khắp Thái tại nhà hoặc ở nhà văn hóa thôn mỗi khi có thời gian vào dịp cuối tuần, đón chào các cháu tự nguyện đến. Tham gia học hát có cả các cháu là con gái và con trai. Các cháu nắm bắt và tiếp thu nhanh, thể hiện sự đam mê.

Để giúp các cháu học dễ hiểu, tôi lựa chọn các bài khắp có ý nghĩa và phù hợp với lứa tuổi từ bộ sưu tầm các điệu hát cổ của mình.

Muốn hát hay khắp thái cần phải luyến giọng, ngân giọng dài lên xuống, đồng thời phải hiểu được ý nghĩa của lời hát mới nghe hay và ngọt ngào. Tôi cố gắng giải thích cho các cháu và làm mẫu.

Các cháu rất háo hức được thể hiện khả năng trước mọi người, chỉ tiếc rằng do COVID-19 nên nhiều hoạt động văn hóa, lễ hội chưa được tổ chức. Tôi mong rằng mình sẽ có thời gian để truyền dạy cho các cháu nhiều hơn, và mong các cháu sẽ cố gắng tham gia và gìn giữ bản sắc dân tộc của mình.

Câu chuyện được viết theo lời tâm sự của nghệ nhân hát Thái Đinh Thị Tom.

9 Quả còn

Quả còn cho Lễ hội mừng Xuân

Tác giả : Lục Thị Hân, Lường Thị Luận, Lường Thị Liêng, Đỗ Thị Mỹ Linh

Ném còn là trò chơi dân gian không thiếu trong các lễ hội mừng Xuân của người Thái. Ném còn có hai kiểu chơi: ném qua lại và ném vào vòng tròn. Kiểu ném qua lại thể hiện sự ăn ý của lứa đôi - người tung, người hứng. Nam và nữ ở hai bên thi đấu, nếu đối phương không bắt được trái còn thì sẽ phải trao cho người thắng một tín vật để làm tin. Kiểu ném còn qua vòng tròn treo trên cây tre tương trưng cho mùa màng bội thu nếu còn ném trúng. Quả còn có ý nghĩa là con rồng (luông con - trong tiếng Thái), là vật quan trọng nhất của lễ hội ném còn, mừng xuân. Hành động "tung còn" có nghĩa là để bỏ đi những điều không hay, giữ sạch bệnh tật, âu sầu của năm cũ, mong muốn nhiều niềm vui và sức khỏe trong năm mới. Trước khi còn được tung, phải làm một lễ cúng dưới chân cột còn.

Quy trình làm quả còn

Nguyên liệu gồm: Vải nhiều màu, kim chỉ, hạt quả muối, dây dù, dây màu các loại

Bước 1: Cắt vải thành hình vuông làm quả và dây viền để trang trí

Bước 2: Nhồi hạt quả muối vào vải

Bước 3: Khâu quả còn

Quả còn và dây còn đã hoàn thành

Niềm vui khi làm còn của nhiều thế hệ

Thời điểm giáp Tết, mọi người tụ tập tại nhà nhau để làm còn, trò truyện và kể lại những kỷ niệm xung quanh lễ hội ném còn cho nhau và cho con cháu.

Triển lãm tại cộng đồng

Các tác phẩm của CLB phụ nữ đã được trưng bày và giới thiệu đến người dân cộng đồng người Thái tại xã Hạnh Sơn vào ngày 31/3/2021 - nhân dịp Đại hội Phụ nữ.

Buổi triển lãm thu hút được rất nhiều sự chú ý của người dân bởi đây là lần đầu tiên những hình ảnh rất quen thuộc hàng ngày của người Thái được khắc họa và ghi lại và giới thiệu một cách cụ thể, chi tiết.

Các tác giả đã bày tỏ niềm tự hào lần đầu tiên được trình bày về sản phẩm của mình, cũng là những tâm huyết và tình yêu dân tộc của mình cho cộng đồng của mình. Các tác giả thể hiện sự xúc động khi nhận được sự ngợi khen và khích lệ và ghi nhận về hoạt động có ý nghĩa của mình.

Nhóm tác giả chụp ảnh kỷ niệm cùng các tác phẩm.

